

10. marts 2017

FM 2017/157

I henhold til § 36 i Forretningsordenen for Inatsisartut, fremsætter jeg følgende forslag til forespørgselsdebat:

Forespørgselsdebat om hvilken sikkerheds- og forsvarspolitik ønsker vi i forbindelse med selvstændighed og hvilke alliancer skal vort land indgå i med hensyn til forsvars- og sikkerhedspolitik.

(Medlem af Inatsisartut Ane Hansen, Inuit Ataqatigiit)

Begrundelse

Det er ikke normalt at forsvars- og sikkerhedspolitikken debatteres blandt os grønlandere og der mener jeg, at grunden skal findes i, at forsvars- og sikkerhedspolitiske spørgsmål stadigvæk er underlagt rigsmyndighederne.

I Selvstyreloven er det anført, at forsvarsområdet er en del af de ansvarsområder der ikke kan hjemtages af Selvstyret. Disse ord fører os til overvejelser, for nu er vi allerede i gang med at arbejde hen i mod selvstændighed, hvor vi skal til at arbejde med at fastslå hvad der skal ligge til grund for vort kommende grundlov.

Enhver stat der bliver selvstændig skal skabe en klar udenrigs samt forsvars- og sikkerhedspolitik, for at kunne kalde sig selv for en nation. Derfor skal vi øge den politiske debat omkring disse vigtige spørgsmål om hvilke strategi vort land skal have omkring forsvars- og sikkerhedspolitikken, ligesom vi med hensyn til samarbejde med andre lande, også skal begynde at skabe vores egen udenrigspolitik.

Interessen samt debatten omkring forsvars- sikkerheds- samt udenrigspolitikken er stadigvæk meget lav.

Basen i Grønnedal blev afløst af Arktisk Kommando i Nuuk. Arktisk Kommando hører under Forsvarskommandoen, ligesom chefen af Arktisk Kommando direkte refererer til Forsvarets øverstbefalende. Chefen af Arktisk Kommando har ansvaret for støtteopgaver for civilsamfundet.

Disse er blandt andet Station Nord, Slædepatruljen SIRIUS i Daneborg, Forsvarets Vagt Mestersvig. Luftgruppen har en base i Kangerlussuaq samt et Logistik Center Grønland i Aalborg. Ligeledes har Arktisk Kommando et forbindelseselement i Thule Air Base. Arktisk Kommandos hovedopgave i fredstid er overvågning samt suverænitetshævdelse. Blandt andre opgaver kan nævnes fiskeriinspektion, eftersøgnings- og redningstjeneste, miljøovervågning til havs samt forureningsbekæmpelse, sø målinger og støttefunktioner i samfundet.

I forlængelse af vores ønske om selvstændighed, må vi i forhold til forsvarspolitikken begynde at overveje, hvilke relationer eller aftaler vi gerne vil tilslutte os efter at vi er blevet selvstændige. Vi må diskutere og overveje om NATO er vejen for os. For vi ved nemlig, at såfremt vi skal være medlemmer af NATO, må vi afsætte 2% af vores BNP til forsvarspolitikken. Når vores BNP er på 14,9 mia.kr., betyder det at vi hvert år vil skulle bruge 300 mio.kr. til finansiering af vore forsvarsudgifter.

Det vil være svært på forhånd at gætte sig frem til, hvorledes Thule vil være placeret i forhold til forhandlingerne. Det kunne jo være, at vi kunne placere os som Island, dvs. at vi ikke har nogen egentligt forsvar men hvor Thule måske komme til at få betydning ved medlemskab af NATO.

Det er svært at forestille sig, at vi skal til at opbygge et forsvar og indføre militærpligt. Måske skal vi selv opbygge noget a'la Arktisk Kommando? Vi er jo som land imod krig, men alligevel skal vi udøve kontrol og suværenitet over vore land- og søområder og holde uønskede gæster væk. Vort land vil helt givet blive endnu vigtigere i fremtiden, når Nordvest Passagen bliver isfri og vil blive besejlet af alverdens fartøjer.

Alt i alt er der behov for at diskutere, hvilke forsvars- og sikkerhedsforanstaltninger vort land vil kunne ønske sig som en selvstændig nation? Skal vi fastholde, at vi i princippet er imod krig og drab på medmennesker? Vil vi skulle koncentrere os at opbygge vores land som en stat, der agiterer for afrustningen i vores verden?

Jeg mener at vi mere åbent skal drøfte vores ønsker omkring forsvars- og sikkerhedspolitiske spørgsmål, i forbindelse med det forberedende arbejde omkring selvstændighed samt at vi mere åbent skal drøfte hvilke coalition vi skal være en del af. Disse spørgsmål er en del af de mange ting vi skal tage op til vurdering under vores forberedelser.

Med håb om at debatten vil bane vej for en klar mål, ønsker jeg jer et godt debat.